

Republika e Kosovës
Republika Kosovo-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština – Assembly

VI Saziv
Prolečno zasedanje

Komisija za ljudska prava, ravnopravnost polova, nestala lica i peticije

P-br.48/2019

Priština, od 26 mart 2019

Z A P I S N I K

Prisutni: Duda Balje, Lirije Kajtazi, Saša Milosavljević, Mirjeta Kalludra Mexhide Mjaku-Topalli, Luljeta Veselaj-Gutaj, Saranda Bogujevci, Teuta Haxhiu i Veton Berisha.

Odsutni: Shemsi Syla i Fisnik Ismaili.

Pomoćno osoblje komisije: Selman Ymeri, koordinator i Sulltane Gashi, službenica oblasti.

Drugi učesnici: Ardian Klaiqi-UNICEF, Besmir Radoniqi-KDI i Emine Jakupi-praktikant.

Sednici predsedavala, Duda Balje, predsednica komisije.

Članovi komisije nisu imali primedbi niti druge predloge o dnevnom redu, predložene od predsednice komisije. Komisija je radila sa ovim,

Dnevni red:

- 1. Razmatranje Nacrta zakona br. 06/L-084 za zaštitu deteta;**
- 2. Ostalo.**

- 1. Razmatranje Nacrta zakona br. 06/L-084 za zaštitu deteta;**

Predsednica- rekla je da je današnja tačka dnevnog reda razmatranje i glasanje Nacrta zakona o zaštiti deteta. Ovi amandmani su proizašli od održane radionice u Draču i Prevali. Materijale ste dobili na vreme, ako imate neki predlog, možemo ih diskutirati a onda glasati u paketu.

Veton Berisha – i ako sa zakašnjenjem, dobili su dve preporuke od organizacije Idea Partnership, koja rade o zaštiti devojčica od ranih brakova što je važno za sve nas, ne samo za zajednicu Aškalijski i Egipcana, ali rani brakovi se događaju kod svih, bilo bi dobro da

posvetimo zaštitu ovoj kategoriji. Centar za socijalni rad da se aktivizira jer ima informacije i nek deluje na vreme u ovom pravcu, mislim da se mogu sprečiti rani brakovi.

Teuta Haxhiu – rekla je da kao pitanje mi smo o tome raspravljali, to traži našu pažnju da se tretira, možemo reći da je ideja dobra, ali možda tačka 3. člana 34. je više definirana, dok prvi deo člana 14 je nešto generalno, što mi moramo pojednostaviti, naprotiv pomaže u tretiranju slučajeva i ovo što piše u tekstu, to su pojedini slučajevi, ali to traži jednostavniju i tačniju preformulaciju. Možda nam treba još vremena, ali ne znam da li možemo da ih prihvatimo u kontekstu ova dva slučaja, i u tekstu mora da se još malo radi, posebno za član 14 prvom delu

Mexhide Mjaku-Topalli- ako nemamo analizu postojećeg zakona, mi ne možemo ga prihvatiti kao kompletnog i da ga uvedemo u ovom nacrtu zakona. Kod člana 14. nedostaje tretiranje u specifičnim slučajevima, individualno za marginalizovane grupe, radi se o napuštanju školovanja, a sa druge strane je poznato da je napuštanje obrazovanja regulisano zakonom o pred univerzitetskom obrazovanju, onda postoje propisi u opštinama, postoje radne grupe koja se bave napuštanja škola. Ona je rekla da krivični zakonik zabranjuje rane brakove, od navršene 16 godine sa potpisom roditelja do navršene 18 godine. Mislim da se oba slučaja rešavaju postojećim zakonima.

Saranda Bogujevci: Ako se u krivičnom zakoniku kaže da roditelj može potpisati rani brak, to je veliki problem, prvo mora da se promeni, ne samo kod zajednica već generalno, i mislim da treba zahtevati da se menja, jer postoje puno slučajeva kada su roditelji tretirali loše decu zbog njihovih interesa. Pošto postoji mogućnost preko drugih komisija da se uredi i specifikuje ovo pitanje, da se zabrane i kazne roditelji ili bilo ko, koji je uključen u rane brakove, i da zatraži da se uklanja taj deo koji kaže da roditelj može potpisati za rane brakove mlađe od 18 godina.

Ardian Klaiqi – Zakon brani decu u svim oblicima, rani brakovi su samo jedna kategorija dečje zaštite, ne mogu se sastaviti posebni članovi za posebne kategorije jer bi proizašao jedan kodeks sa dve hiljade ili tri hiljade člana, da bi specificirao sva pitanja. Što se tiče ranih brakova tokom narednog perioda, dobićete Zakon o porodici, a mi kao UNICEF smo bili uključeni u radnu grupu. Zakon o porodici u bilo kom članu ne kaže da roditelj mora dati dozvolu, rani brak je brak sa emancipacijom ne zove se rani brak, brak u principu na Kosovu je 18 godina, taj član je isključiv i svi postupci procene su u diskreciji sudije. Ova dva predloga kao takva, nemaju mesto u Nacrtu zakona zato što diskriminiramo ostatak zakona koji govori generalno o zaštiti.

Nakon diskusija u vezi ovog predloga, predsednica je iznela na glasanje u paketu predložene amandmane od strane Funkcionalne komisije na Nacrtu zakona br. 06L-084 za zaštitu deteta.

Predsednica- , Ustanovila je da je komisija jednoglasno usvojila predložene amandmane i iste će proslediti na razmatranje stalnim komisijama.

2. Ostalo

Predsednica- Obavestila je članove komisije o pozivu koji je nekoliko puta ponovljen Ministru rada i socijalnog staranja, o temama koje smo pokrenuli i još nismo dobili odgovor

Luljeta Veselaj-Gutaj, - Moramo reagovati kao komisija, mislim da bi ministar Rečica trebalo da bude pozvan u interpelaciji ili parlamentarnoj raspravi u hitnoj situaciji o veoma važnim i delikatnim pitanjima za bezbednost i zdravlje na radnom mestu i o penzijskim šemama. Zahtevala je da se poziv ponovi ministru, da mu se da nedelju dana, i ako on još uvek nema vremena, onda se mi sastajemo kao komisija, izlazimo sa izjavom o ministru Rečici koji je neodgovoran prema pozivu komisije i prema delikatnim situacijama.

Saranda Bogujevci, - Ove sedmice, zahtevani su od Komisije dva slučaja o dva pitanja, jedan o pitanju plaćanja električne energije i drugi slučaj za isključenje sati električne energije, gde je blizu četiri hiljade porodica koje su nezakonito osuđene jer nisu imale redovne procedure da svedoče da li su krali struju ili ne, mislim da bi trebalo pozvati RUE, KEDS i Narodnog advokata. Sledeće pitanje je predlog da se pozovu predstavnici ICNP-a (Međunarodna komisija za nestala lica) i započne bliža saradnja.

Teuta Haxhiu, - Mi treba da se okupimo za ovo pitanje, da se poziva Narodni advokat, RUE, KEDS, jer je pitanje od interesa, zato što je reč o 4 hiljada građana, njihova prava su kršena jer je definitivno neophodno da bude jedan službenik, i ne dirati njihove satove bez prisustva člana porodice.

Mislim da bi trebalo da Komisija poseti Asocijaciju za ženska prava u Mitrovici.

Drugo pitanje koje je pokrenula odnosi se na žene koje su silovane tokom rata, imam mnogo pritužbi i mnogo zahteva, ne održavaju se redovne sednice. Zahtevam otpuštanje čitave komisije, postoje zahtevi koje uopšte nisu tretirani, oni nemaju vremena ili nemaju uslova. Mi smo bili u debati sa građanima Skenderaja i dobili smo mnoge kritike zbog ovog nemara.

Mirjeta Kalludra,- Što se tiče pitanja energije, bilo bi dobro da dobijemo izveštaj od Narodnog advokata, onda da se pozivaju na Komisiji RUE, KEDS.

Mexhide Mjaku-Topalli,- poslano je pismo političkim partijama da proslede izveštaj o pitanju koliko se primenjuje zakon o polnoj ravnopravnosti i nismo dobili odgovor, kako delujemo mi kao radna grupa.

Drugo pitanje, predali smo zahtev institucijama o zatvoru Prištine da se pretvori u muzej, ali nismo dobili odgovor, mislim da kao komisija idemo kod ministra Pravde i da dobijemo jedan odgovor, šta je on preduzeo po ovom pitanju.

Predsednica,- da se još jednom pošalje poziv ministru o Radu i socijalnom staranju, g. Skënder Reçica.

U narednoj sednici da se odredi sastanak sa predstavnicima ICNP-a.

Poslati upozorenje Vladi za nemar komisije za verifikaciju i priznavanje statusa žrtava seksualnog nasilja tokom rata.

Sednica je završena u 15:20. časova

Pripremili:

Pomoćno osoblje komisije.

Predsednica Komisije,

Duda Balje